

Kutatást végeztünk még a 614 hrsz. út Bodrog-parti, kiszélesedő részén, ahol Nyesti György tokaji lakos elmondása szerint falak találhatóak. A területen nyitott szelvényben valóban találtunk falakat, azonban ezekről bebizonyosodott, hogy egy 19. századi épület részét képezik. Itt tovább nem kutattunk – így várat magára a kérdés megválaszolása, hogy a 19. századi ház alatt van-e középkori falmaradvány, esetleg egy 16. századi bástya.

Összegzőképpen megállapíthatjuk, hogy a tokaji vár területén végzett kutatásaink során sikerült azonosítanunk a belső vár külső falaiból hármát, saroktornyáiból kettőt, továbbá meghatároztuk a külső vár részét képező Vasaló és Merítő bástya pontos helyét. Előzetes adatok alapján, úgy tűnik, hogy a 17. századi metszetek és alaprajzok közül Lucas Georgh Scicha munkái a leghitelisebbek.

Az előkerült kerámiaanyag jelentős része 18–19. századi. Érdekesebb leleteink egy 16. századi alakos kályhacsempe, 17. századi indás díszű kályhacsempék. Továbbá találtunk két nagy faltörő vas ágyúgolyót, egy kis sugárágyúba való golyót, egy szakállas puskagolyót és egy pisztolyba való ólomgolyót, amelyen még az öntőcsonc is rajta volt, ami tanúskodik a helyi golyóöntésről. Számos pipa, csizmapatkó, szög és üvegleletünk is van, melyek közül kimagaslik egy talpas kehely töredéke. Pénzleleteink csak a 18–19. századból vannak.

MAKOLDI MIKLÓS

360. Tompa, Külső új sor

(Bács-Kiskun megye) Sza

2007. szeptember 17-én terepbejárást végeztünk a Tompa–Kelebia közötti szilárd burkolatú út kialakításánál. Végigjártuk a meglévő út és földút környezetét, és 2 régészeti lelőhelyet tudtunk lokalizálni.

Külső új sor 1: Az út nyomvonalától É-ra, a villanyvezeték és az út keresztezési pontjától K-re, sík területen szántott homokos talajon, jó látási viszonyok között, kb. 50×100 m-es területen elszórtan gyér szarmata kori leletanyagot gyűjtöttünk.

Külső új sor 2: Az út nyomvonalától É-ra, két tanya között egy ÉNy–DK irányú hát D-i lejtőjén szántott homokos talajon, jó látási viszonyok között, kb. 30×30 m-es területen elszórtan gyér szarmata kori leletanyagot gyűjtöttünk.

Munkatárs: Somogyvári Ágnes régész.

V. SZÉKELY GYÖRGY

361. Tök, Dézsér-táj

(Pest megye) Á

2007. november 6–27. között régészeti feltárást végeztünk gázvezeték fektetését megelőzően. A nyomvonal középtengelyétől 2,5–2,5 m távolságban humuszoltunk, összesen 1863 m² területet tártunk fel.

A lelőhely a patak DNy-i oldalán helyezkedik el, súlypontja az ásatástól K-re volt, a domb magaslatán; ennek ÉNy-i részén folytattuk a kutatást.

Az ásatás során összesen 16 objektumot tártunk fel. A jelenségek egy Árpád-kori telep szélére utaltak. Két veremházat tudtunk kibontani, ettől távolabb, ezzel valószínűleg nem összefüggésben pedig négy árkot. A többi objektum között két átégett tűzhely nyomát, illetve néhány nem összetartozó cölöplyukat tártunk fel. A veremházak kb. 3,5×2 métereseek, tájolásuk ÉNy–DK, egymástól 6 m-re helyezkedtek el. Az É-i valamivel szélesebb, ennek DK-i sarkánál egy 1,5 m széles, a háztól távolodva sekélyedő „nyél” jelentkezett. Mindkettő sarkában egy oldalán terméskövekkel kirakott, megújított platnijú kemence helyezkedett el. Nagyméretű termésköveket a házon belül másodlagos helyzetben több helyen is találtunk. Mindkét ház hossz tengelyének végénél két markáns cölöplyukat találtunk, ezek tarthatták a sáttortetöt. Középső és Ny-i részénél kerek és lekerekített négyszögű tárológödrök(?) nyomait tártuk fel.

A leletanyagban a kerámiatöredékek a 12–13. századra, a tatárjárás előtti időszakra kelteznek. Több fazék töredéke került elő, illetve említésre méltó a több viszonylag jó állapotú vastárgy, közte két vaskés maradványa.

Munkatársak: Koller Melinda, Kisjuhász Viktória és Kondé Zsófia régészhallgatók.

STIBRÁNYI MÁTÉ

362. Törökbálint, Égett-völgy

(Pest megye) U, A, Á, Kö

2007 folyamán próba- és megelőző feltárást végeztünk a 8102 sz. út és csatlakozó útjai által érintett három lelőhelyen is.

Június 4. és július 4. között dolgoztunk a 8102 sz. út *belső feltárási útján*. A lelőhelyen a dombtető felé haladva vékonyodott a humuszréteg; a K-i oldalon megtaláltuk az egykori patakmedret. A település leletanyagának egy része és a telepjelenségek maradványai a természetes erózió következtében részben a patakmeder betöltésében voltak. A lelőhely K-i felén, az Égett-völgyön É–D irányban végighaladó egykori patakmeder mindkét oldalán intenzív középkori település nyomaira bukkantunk. A 27 feltárt régészeti objektum között tipikus Árpád-kori falusi telepjelenségek találhatóak: kisméretű, négyszögletes alapgyödrű, sarokba épített kemencés lakóházak, egy több kemencés műhelygödör, szabadtéri kemencék, tároló- és hulladékgödrök, árkok. A leletanyag – vékony falú, szemcsés anyagú, hullámvonalakkal és egyenes vonalkötegekkel díszített korongolt edények töredékei, bográcsperem, csonteszközök, vaseszközök töredékei – alapján a települést a 11–13. században lakták.

A *belső szerviz úton* június 4. és október 31. között végeztük a megelőző feltárást. A topográfiában már szereplő lelőhelyen a meredek domboldal alján végigfutó szelvényben 81 nagyrészt népvándorlás kori és középkori objektumot tártunk fel: 31 árkot, 30 gödröt, 8 házat, 6 szabadtéri kemence maradványait és egy eltemetett járószintet. Számos objektum feltárta csak a humuszréteg